

Bruxelles, 12 iunie 2026
(OR. en)

10432/26

Dosar interinstituțional:
2025/0227 (COD)

LIMITE

CADREFIN 281	COEST 471
POLGEN 162	COLAC 87
RELEX 815	COTRA 50
ACP 60	COWEB 86
DEVGEN 100	MAMA 145
COHOM 87	MOG 120
COHAFA 51	PTOM 27
COAFR 178	ELARG 103
COASI 105	GLOBAL GATEWAY 41

NOTĂ

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Consiliul

Subiect: Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de
instituire a instrumentului „Europa globală”
– *Abordare generală parțială*

I. INTRODUCERE

1. La 16 iulie 2025, Comisia a prezentat propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a instrumentului „Europa globală”¹.
2. Propunerea face parte din pachetul privind cadrul financiar multianual (CFM) pentru perioada 2028-2034. Comisia propune ca viitorul Regulament privind instrumentul „Europa globală” să integreze și, prin urmare, să înlocuiască o serie de instrumente de finanțare externă actuale².
3. Pachetul orientativ propus pentru instrumentul „Europa globală” este de 200 de miliarde de euro, fiind completat de o rezervă separată pentru Ucraina de până la 100 de miliarde de euro. Instrumentul este structurat în jurul a șase piloni: Europa; Orientul Mijlociu, Africa de Nord și Golful; Africa Subsahariană; Asia și Pacific; America și Caraibe; un pilon global. Punerea în aplicare se va realiza în principal prin acțiuni geografice programabile, completate de componente neprogramabile pentru ajutor umanitar, asistență macrofinanciară, reziliență, competitivitate și nevoi legate de criză, pace și politică externă. În același timp, propunerea are obiectivul de a crește flexibilitatea prin reducerea numărului țintelor pentru cheltuieli, prin eliminarea pachetelor tematice obligatorii și prin extinderea rezervei pentru provocările și prioritățile emergente, sporind astfel capacitatea Comisiei de a realoca resurse.
4. La 3 decembrie 2025, Comitetul Economic și Social European și-a adoptat avizul cu privire la propunere³.
5. La 5 februarie 2026, Curtea de Conturi Europeană a adoptat un aviz cu privire la propunere⁴.

¹ 11758/25 + ADD 1-4.

² IVDCI - Europa globală, IPA III, Mecanismul pentru Republica Moldova, Mecanismul pentru Ucraina, Mecanismul pentru Balcanii de Vest și finanțarea ajutorului umanitar.

³ 16674/25.

⁴ 6359/26.

II. PROGRESE ÎNREGISTRATE LA CONSILIU

6. Subgrupul „Instrumentul Europa globală” al Grupului de lucru ad-hoc pentru cadrul financiar multianual (Grupul de lucru ad-hoc pentru CFM „Europa globală”) și-a început lucrările în septembrie 2025 și a analizat propunerea Comisiei în cursul a 28 de reuniuni. Președinția daneză a prezentat o primă propunere consolidată de compromis a președinției în decembrie 2025.
7. Pe baza unor discuții ulterioare articolul cu articol și tematiche desfășurate în cadrul Grupului de lucru ad-hoc pentru CFM „Europa globală”, președinția cipriotă a întocmit noi texte de compromis ale președinției, iar la 20 mai 2026 a solicitat orientări politice din partea Coreperului cu privire la trei chestiuni nesoluționate, cu precădere rezerva pentru provocările și prioritățile emergente, migrația și strămutarea forțată și normele de punere în aplicare a pilonului Europa. La 3 și 10 iunie 2026, Coreperul a purtat discuții cu privire la două noi propuneri de compromis consolidate revizuite ale președinției⁵, în vederea pregătirii dosarului pentru adoptarea ulterioară a unei abordări generale parțiale de către Consiliul Afaceri Generale la 16 iunie. La ultima discuție din cadrul Coreperului cu privire la proiectul de regulament, delegațiile și-au exprimat sprijinul larg pentru textul de compromis al președinției cuprins în documentul ST 10149/26, dar, întrucât unele dintre acestea au mai propus câteva modificări minore, președinția a decis să introducă un număr limitat de modificări specifice în versiunea care urmează să fie transmisă Consiliului Afaceri Generale ca bază a abordării generale parțiale a Consiliului.
8. Întrucât regulamentul propus face parte din pachetul de propuneri legate de CFM, toate dispozițiile din text care au implicații bugetare sau care corespund elementelor ce fac parte din negocierile orizontale privind CFM, inclusiv elementele noi importante adăugate de președinția cipriotă, au fost încadrate între paranteze și sunt, prin urmare, excluse din abordarea generală parțială, în așteptarea unor noi progrese în ceea ce privește CFM. Respectivul dispoziții figurează în text între paranteze pătrate. Grupul de lucru ad-hoc pentru CFM „Europa globală” a purtat o dezbatere specifică cu privire la aceste dispoziții în cadrul reuniunii sale din 30 aprilie 2026, în prezența președintelui Grupului de lucru ad-hoc pentru CFM și în conformitate cu metodele de lucru relevante, cu scopul de a contribui la evaluarea din cadrul Grupului de lucru ad-hoc pentru CFM.

⁵ 9734/26 și 10149/26.

III. STADIUL LUCRĂRILOR LA PARLAMENTUL EUROPEAN

9. Propunerea este examinată la Parlamentul European în cadrul unei proceduri cu reuniuni comune ale comisiilor AFET și DEVE, raportori fiind Michael Gahler (PPE, DE) și Robert Biedroń (S & D, PL). Comisiile BUDG, CONT, FEMM, LIBE și PECH sunt consultate pentru aviz. Proiectul de raport al raportorilor a fost publicat la 17 aprilie 2026, iar la 5 mai acesta a fost prezentat în cadrul unei reuniuni comune a comisiilor AFET și DEVE, fiind astfel lansată în mod formal etapa analizei de fond și a depunerii de amendamente în cadrul comisiilor. Adoptarea raportului final de către AFET și DEVE este actualmente prevăzută pentru 15 octombrie, urmând ca votul plenului privind mandatul de negociere al Parlamentului European să aibă loc în noiembrie 2026.

IV. PRINCIPALELE ELEMENTE ALE TEXTULUI DE COMPROMIS AL PRESEDINȚIEI

10. Principalele elemente ale textului de compromis pot fi rezumate după cum urmează:
- a) Modelul de **gubernanță** propus în textul de compromis arată o consolidare și o structurare clară a participării Consiliului și a statelor membre în toate etapele ciclului de punere în aplicare. La nivel strategic, Consiliul joacă un rol central prin desfășurarea unor dezbateri strategice anuale bazate pe rapoarte strategice întocmite de Comisie, precum și prin intermediul cadrului de raportare periodică, asigurând o orientare politică continuă. La aceasta se adăugă fluxuri sistematice de informații din partea Comisiei, ca de exemplu actualizări periodice și în timp util cu privire la punerea în aplicare a instrumentului, incluzând stadiul programării, precum și obligația Comisiei de a ține seama de opiniile exprimate de Consiliu.

Rolul statelor membre este consolidat prin consultări structurate și prin schimburi frecvente de informații cu Comisia în cadrul unei abordări de tip „Echipa Europa”, inclusiv prin discuții comune privind planurile de acțiune. Subliniind cerința ca Comisia să informeze Consiliul și să țină cont de opiniile acestuia, procedura de examinare în cadrul comitologiei rămâne regula implicită pentru adoptarea programelor indicative multianuale, precum și a planurilor de acțiune și a măsurilor. Această procedură este consolidată prin includerea unei clauze referitoare la lipsa unui aviz și prin posibilitatea ca comitetul să se întrunească în diferite configurații, asigurând în același timp o coordonare adecvată. În paralel, guvernanta este consolidată prin intermediul Consiliului de investiții „Europa globală”, în cadrul căruia statele membre oferă orientări strategice și operative și primesc rapoarte detaliate cu privire la garanțiile bugetare, precum și la operațiunile de finanțare mixtă și la instrumentele financiare.

Propunerea de compromis garantează un control bugetar solid, întrucât Parlamentul European și Consiliul, în conformitate cu Regulamentul financiar, exercită competențe decizionale cu privire la principalele mecanisme de flexibilitate, inclusiv rezerva pentru provocările și prioritățile emergente și transferurile între piloni. În plus, în ceea ce privește supravegherea, previzibilitatea și responsabilitatea, un nivel adecvat al obligațiilor de informare și de mecanisme de consultare asigură faptul că Consiliul este informat periodic cu privire la etapele-cheie ale programării și ale ciclului de punere în aplicare, inclusiv cu privire la pregătirea programelor indicative multianuale, ajustările programării, măsurile legate de migrație, actele delegate și planurile bazate pe performanță, și este în măsură să le influențeze. Luate împreună, aceste elemente demonstrează o consolidare progresivă substanțială a rolului Consiliului în guvernanta instrumentului, combinând orientarea strategică și politică și controlul ex-post.

- b) Modificările referitoare la **rezerva pentru provocările și prioritățile emergente** consolidează și mai mult controlul Consiliului asupra mobilizării și utilizării rezervei. În special, în ceea ce privește transferurile autonome, ele introduc o obligație consolidată pentru Comisie de a furniza informații detaliate înainte de orice anunț sau mobilizare de fonduri din rezervă și de a ține seama de observațiile și propunerile Consiliului. În plus, modificările stabilesc un dialog mai structurat și mai regulat, care impune Comisiei să desfășoare schimburi de opinii cu Consiliul de cel puțin două ori pe an, cu precădere înainte de orice mobilizare preconizată a rezervei, și să țină seama de pozițiile acestuia. Sfera scopurilor pentru care poate fi utilizată rezerva a fost limitată astfel încât să se asigure că mobilizările vor răspunde unor circumstanțe neprevăzute sau vor răspunde unor nevoi noi sau unor provocări emergente.
- c) Modificările privind **migrația și strămutarea forțată** reflectă o abordare echilibrată și cuprinzătoare, care integrează în mod explicit dimensiunile pozitive ale gestionării migrației, inclusiv stimulentele și o logică consolidată de tipul „mai mult pentru mai mult”. În același timp, mecanismul de suspendare legat de obligația în temeiul dreptului internațional a țărilor partenere de a-și readmite propriii resortisanți este raționalizat, clarificat și modificat, inclusiv pentru a asigura coerența cu obiectivul AOD. Eficacitatea sa este consolidată printr-un număr redus de derogări și printr-o listă mai largă de factori care trebuie luați în considerare înainte de luarea oricărei decizii de suspendare. Este important de remarcat că textul de compromis menține eligibilitatea globală a AOD pentru 90 % din cheltuielile în temeiul instrumentului. În plus, rolul Consiliului este consolidat în cadrul mecanismului de suspendare prin introducerea cerinței ca Comisia să consulte Consiliul cu privire la oportunitatea politică a oricărei decizii luate în temeiul mecanismului.

- d) Modificările referitoare la **normele de punere în aplicare pentru pilonul Europa** reflectă poziția fermă a multor delegații de a se întări modelul de guvernare prin consolidarea rolului Consiliului în întregul proces de pregătire și aprobare a planurilor bazate pe performanță ale partenerilor în cadrul acestui pilon. Aceasta include adoptarea unor acte de punere în aplicare ale Consiliului privind condițiile-cadru aplicabile planurilor bazate pe performanță și, în cazul partenerilor vizați de extindere, aprobarea evaluării pozitive a planurilor respective, menținând totodată actele de punere în aplicare ale Comisiei în cazul partenerilor din vecinătatea estică. În ceea ce privește Ucraina, modalitățile de guvernare propuse reflectă situația excepțională a țării și volumul sprijinului, care necesită o abordare diferențiată pentru a asigura previzibilitatea și o coordonare fermă din partea Consiliului, inclusiv prin acte de punere în aplicare ale Consiliului pentru a stabili dacă au fost îndeplinite condițiile de plată. În plus, se introduce o clauză specifică de reexaminare pentru Ucraina, clarificând că Comisia poate propune modificări ale mecanismelor de guvernare dacă evoluția situației din țară impune acest lucru.
- e) Modificările privind **eligibilitatea și preferința europeană** mențin principiul concurenței deschise și loiale și țin seama în mod corespunzător de constrângerile cu care se confruntă partenerii de punere în aplicare, de condițiile de piață predominante și de obiectivele generale privind eficacitatea dezvoltării. În același timp, ele introduc dispoziții mai ferme și mai specifice pentru a promova preferința europeană și participarea întreprinderilor europene, în vederea consolidării autonomiei strategice și a competitivității Uniunii. Aceste dispoziții sunt atent calibrate pentru a nu compromite cooperarea cu alți parteneri. În acest scop, modificările introduc o descriere mai clară a intereselor strategice ale UE, identifică principalele sectoare strategice, prevăd posibilitatea unui sprijin mai mare pentru participarea entităților din sectorul privat din statele membre și întrevăd luarea în considerare, în procesul de selectare a partenerilor de punere în aplicare, a capacității și a disponibilității acestora cu privire la aplicarea de restricții de eligibilitate. În plus, statele membre trebuie să fie informate periodic, prin intermediul Comitetului „Europa globală”, cu privire la deciziile de restricționare sau de extindere a eligibilității.

- f) Textul de compromis asigură faptul că **țările și teritoriile de peste mări** sunt eligibile pentru a beneficia de acțiuni programabile regionale și transregionale finanțate din pachetele financiare ale zonelor geografice din care fac parte.
- g) **Alte modificări ale președinției** includ o clauză de caducitate care aliniază durata de viață a instrumentului la perioada următorului CFM, consolidarea obiectivelor instrumentului, inclusiv printr-o mai mare vizibilitate pentru eradicarea sărăciei, țările vizate de procesul de extindere și țările din vecinătate, eliminarea delegării de competențe către Comisie pentru a modifica obiectivul AOD și anexa II, precum și o consolidare suplimentară a principiilor generale referitoare la fragilitate, sensibilitatea la dimensiunea de gen, multilateralismul eficace și participarea autorităților locale, a societății civile și a sectorului privat. Textul de compromis conține dispoziții consolidate privind abordarea de tip „Echipa Europa”. Rolul BEI a fost întărit în mod substanțial, inclusiv prin pachete financiare exclusive ale BEI pentru garanțiile bugetare.

V. CONCLUZIE

11. Consiliul (Afaceri Generale) este invitat să adopte o abordare generală parțială, la reuniunea sa din 16 iunie 2026, cu privire la textul cuprins în documentul ST 10442/26.